



GEWONE ZITTING 2024-2025

28 MEI 2025

**BRUSSELS  
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

**VERENIGDE VERGADERING  
VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEEN-  
SCHAPSCOMMISSIE**

**VOORSTEL VAN GEZAMENLIJKE ORDONNANTIE**

van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de  
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie  
tot wijziging van artikel 6 van de gezamenlijke  
ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk  
Gewest en de Gemeenschappelijke  
Gemeenschapscommissie van  
14 december 2017 houdende de oprichting van  
een Brusselse Deontologische Commissie

**VERSLAG**

uitgebracht namens de  
interparlementaire commissie

door Aurélie Czekalski (FR)

SESSION ORDINAIRE 2024-2025

28 MAI 2025

**PARLEMENT DE LA RÉGION  
DE BRUXELLES-CAPITALE**

**ASSEMBLÉE RÉUNIE DE LA COMMISSION  
COMMUNAUTAIRE COMMUNE**

**PROPOSITION D'ORDONNANCE CONJOINTE**

à la Région de Bruxelles-Capitale et à la  
Commission communautaire commune  
modifiant l'article 6 de l'ordonnance conjointe  
à la Région de Bruxelles-Capitale et à la  
Commission communautaire commune du  
14 décembre 2017 portant création d'une  
Commission bruxelloise de déontologie

**RAPPORT**

fait au nom de la  
commission interparlementaire

par Aurélie Czekalski (FR)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelge-  
nomen:

*Vaste leden*

Ont participé aux travaux de la commission :

### Membres effectifs

|                   |   |                                                      |
|-------------------|---|------------------------------------------------------|
| MR                | : | Angeline Chan, Aurélie Czekalski, Amin El Boujdaini. |
| PS                | : | Nadia El Yousfi, Marc-Jean Ghysseis, Karine Lalieux. |
| PTB               | : | Abdourahmane Baldé, Francis Dagrin.                  |
| Les Engagés       | : | Marie Cruysmans.                                     |
| Groen             | : | Stijn Bex, Lotte Stoops.                             |
| Team Fouad Ahidar | : | Fouad Ahidar.                                        |
| N-VA              | : | Mathias Vanden Borre.                                |
| Open Vld          | : | Martine Raets.                                       |

### Plaatsvervangers

### Membres suppléants

|       |   |                 |
|-------|---|-----------------|
| PS    | : | Cécile Vainsel. |
| Ecolo | : | Hicham Talhi.   |

*Andere leden*

### Autres membres

|             |   |                          |
|-------------|---|--------------------------|
| MR          | : | Bertin Mampaka Mankamba. |
| cd&v        | : | Benjamin Dalle.          |
| Indépendant | : | Fabian Maingain.         |

## I. Inleidende uiteenzetting

**Bertin Mampaka Mankamba**, indiener van het voorstel van gezamenlijke ordonnantie, licht de tekst toe die hij met instemming van het Bureau in uitgebreide samenstelling heeft neergelegd en die tot doel heeft om artikel 6 van de gezamenlijke ordonnantie van 14 december 2017 houdende de oprichting van een Brusselse Deontologische Commissie te wijzigen. Het voorstel beoogt ervoor te zorgen dat de deontologische code en alle toekomstige wijzigingen ervan pas in werking kunnen treden na formeel te zijn goedgekeurd door zowel het Brussels Hoofdstedelijk Parlement als de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Met deze tekst wordt de constitutieve autonomie van het parlement in herinnering gebracht zonder evenwel de onafhankelijkheid van de Brusselse Deontologische Commissie in vraag te stellen, in het bijzonder met het oog op de toepassing van de deontologische code. Het is voor het parlement op basis van de vastgestelde regeling niet mogelijk om de inhoud van de code die de Deontologische Commissie eraan voorlegt, te wijzigen. De rol van het parlement beperkt zich namelijk tot het al dan niet goedkeuren van het ontwerp van deontologische code in zijn geheel. Binnen het Bureau in uitgebreide samenstelling is er overigens duidelijke eensgezindheid over deze tekst.

## II. Algemene bespreking

**Francis Dagrin** verklaart dat de PTB-fractie dit voorstel steunt, maar betreurt dat er zoveel voormalige parlementsleden deel uitmaken van de Deontologische Commissie.

**Stijn Bex** steunt dit wetgevend initiatief. De vraag rijst wat er zou gebeuren als de Deontologische Commissie een ontwerp van deontologische code aan het parlement voorlegt, en dat vervolgens niet wordt goedgekeurd. Daarom dient de spreker amendementen nrs. 1 en 2 in, waarin bepaald is dat wanneer het parlement het ontwerp van deontologische code zes maanden na die te hebben ontvangen niet heeft goedgekeurd, de code automatisch in werking treedt. De *ratio legis* van deze amendementen bestaat erin het parlement te verplichten aan de slag te gaan na ontvangst van de ontwerpcode.

**Angelina Chan** kondigt aan dat de MR-fractie voor het voorstel zal stemmen, om de redenen die de indiener ervan heeft aangehaald.

**Mathias Vanden Borre** keurt het voorstel goed. De Groenfractie had haar amendementen voor de vergadering moeten bezorgen. Zij erkent immers zelf dat er maanden aan dit voorstel is gewerkt. De N-VA-fractie steunt, net als alle commissieleden, een snelle inwerkingtreding van de deontologische code. Hij zal de amendementen echter niet

## I. Exposé introductif

**Bertin Mampaka Mankamba**, auteur de la proposition d'ordonnance conjointe, présente ce texte qu'il a déposé avec l'assentiment du Bureau élargi, visant à modifier l'article 6 de l'ordonnance conjointe du 14 décembre 2017 portant création de la Commission bruxelloise de déontologie. Cette proposition vise à assurer que le Code de déontologie ainsi que toutes ses modifications futures ne peuvent entrer en vigueur qu'après approbation formelle par le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale et l'Assemblée réunie de la Commission communautaire commune. Il s'agit, via ce texte, de rappeler l'autonomie constitutive du Parlement sans remettre en cause l'indépendance de la Commission bruxelloise de déontologie, notamment en ce qui concerne l'application de ce Code. Le mécanisme prévu ne permet pas au Parlement de modifier le contenu du Code que lui soumet la Commission de déontologie, le rôle du Parlement se limitant à approuver, ou non, le projet de Code en son entièreté. Il existe d'ailleurs un consensus clair sur ce texte au sein du Bureau élargi.

## II. Discussion générale

**Francis Dagrin** déclare que le groupe PTB soutient cette proposition, tout en déplorant la forte présence d'anciens élus au sein de la Commission de déontologie

**Stijn Bex** soutient cette initiative législative. La question se pose de savoir ce qui se passerait si la Commission de déontologie transmettait un projet de Code au Parlement et que celui-ci ne l'adoptait pas. L'orateur dépose donc les amendements n<sup>os</sup> 1 et 2 selon lesquels, à l'expiration d'un délai de six mois à compter de la réception par le Parlement du projet de Code de déontologie et en cas d'inaction du Parlement, le Code entrerait automatiquement en vigueur. La *ratio legis* de ces amendements est d'obliger le Parlement à prendre une initiative après avoir reçu le projet de Code.

**Angelina Chan** annonce que le groupe MR votera en faveur de la proposition pour les raisons mentionnées par son auteur.

**Mathias Vanden Borre** approuve la proposition. Le groupe Groen aurait dû communiquer ses amendements en amont de la présente réunion, puisqu'il reconnaît lui-même que cette proposition a été travaillée pendant des mois. Le groupe N-VA, comme tous les commissaires, soutient une entrée en vigueur rapide du Code de déontologie.

steunen.

**Marie Cruysmans** geeft aan dat zij het voorstel van ordonnantie steunt. Wat amendement nr. 1 betreft, wil zij weten vanaf wanneer de termijn van zes maanden begint te lopen.

**Stijn Bex** antwoordt dat de termijn van zes maanden begint te lopen zodra de Deontologische Commissie het ontwerp van deontologische code aan het parlement heeft voorgelegd. De aanleiding voor zijn bezorgdheid is een beslissing van het Bureau in uitgebreide samenstelling, goedgekeurd op 22 januari 2025 maar nog niet ten uitvoer gelegd, waarin bepaald is dat de deontologische code als bijlage bij het reglement van het parlement zal worden gevoegd. Als de werkgroep die bij beslissing van het Bureau in uitgebreide samenstelling werd opgericht om de deontologische code bij het reglement te voegen, nog voor de zomer zou bijeenkomen, zou dat zijn ongerustheid wegnemen.

**Karine Lalieux** benadrukt het belang van een deontologische code. Ze begrijpt de ongerustheid van de Groenfractie, maar vindt dat er vertrouwen moet worden gesteld in het parlement en dat het ontwerp van deontologische code in de plenaire vergadering moet worden goedgekeurd.

**Hicham Talhi** wijst erop dat het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie de enige assemblees zijn die niet over een deontologische code beschikken. Als de parlementsleden elkaar vertrouwen, houdt de goedkeuring van amendementen nrs. 1 en 2 geen negatieve gevolgen in.

**Bertin Mampaka Mankamba**, indiener van het voorstel van gezamenlijke ordonnantie, vraagt om geen vertragende discussies te voeren om geen wantrouwen te wekken bij de bevolking.

**Fabian Maingain** geeft aan dat hij amendementen nrs. 1 en 2 steunt.

**Stijn Bex** wil een duidelijk signaal krijgen dat een dialoog op gang wordt gebracht met de Deontologische Commissie en vraagt daarom of er voor het zomerreces nog een vergadering van de werkgroep zal plaatsvinden.

**Bertin Mampaka Mankamba**, indiener van het voorstel van gezamenlijke ordonnantie, belooft dat hij daar werk van zal maken en oppert de mogelijkheid om een bijeenkomst met de leden van de Deontologische Commissie te beleggen.

**Marie Cruysmans** zal zich, in het licht van wat net is gezegd, onthouden bij de stemming over amendementen nrs. 1 en 2.

Néanmoins, il ne soutiendra pas ces amendements.

**Marie Cruysmans** indique se rallier à la proposition d'ordonnance. En ce qui concerne l'amendement n° 1, l'oratrice souhaitait savoir à partir de quand court le délai de six mois.

**Stijn Bex** répond que le délai de six mois débute à la transmission par la Commission de déontologie du projet de Code au Parlement. La cause de son inquiétude est une décision du Bureau élargi, adoptée le 22 janvier 2025 mais non encore exécutée, qui dispose que le Code sera annexé au règlement du Parlement. Si le groupe de travail chargé d'annexer le code de déontologie au règlement, instauré par la décision précitée du Bureau élargi, se réunissait à cet effet avant l'été, cela répondrait à ses préoccupations.

**Karine Lalieux** souligne l'importance d'un Code de déontologie. Elle dit comprendre la préoccupation du groupe Groen mais estime qu'il faut faire confiance au Parlement et faire adopter le projet de Code en séance plénière.

**Hicham Talhi** observe que le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale et l'Assemblée réunie de la Commission communautaire commune sont les seules assemblees qui ne se sont pas encore dotées d'un Code de déontologie. Si les députés se font confiance, l'adoption des amendements n° 1 et 2 n'emportera aucune conséquence négative.

**Bertin Mampaka Mankamba**, auteur de la proposition d'ordonnance conjointe, demande d'éviter des discussions dilatoires afin de ne pas de susciter la défiance des citoyens.

**Fabian Maingain** indique soutenir les amendements n° 1 et 2.

**Stijn Bex** veut un signal qu'un dialogue est en cours avec la Commission de déontologie et demande dès lors si une nouvelle réunion du groupe de travail aura lieu avant la pause estivale.

**Bertin Mampaka Mankamba**, auteur de la proposition d'ordonnance conjointe, s'y engage et évoque la possibilité d'une rencontre avec les membres de la Commission de déontologie.

**Marie Cruysmans**, vu ce qui précède, s'abstiendra sur les amendements n° 1 et 2.

III. Artikelsgewijze bespreking  
en stemmingen

Artikel 1

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 1 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 14 aanwezige leden.

Artikel 2

**De voorzitter** wijst op een technische verbetering die door Koen Muylle, lid van de Brusselse Deontologische Commissie, werd voorgesteld. Koen Muylle merkt op dat met het oog op de samenhang tussen de in het voorstel bedoelde wijzigingen en de rest van artikel 6 van de gezamenlijke ordonnantie van 14 december 2017, ook het vierde lid zou moeten worden gewijzigd. Daarom stelt hij de volgende technische verbetering voor: in artikel 6, vierde lid, de woorden “de Code aanvullen of bij amendementen wijzigen” vervangen door de woorden “aanvullingen of wijzigingen van de Code voorstellen”. (*Instemming*).

Stemmingen

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 6 stemmen tegen 6, bij 2 onthoudingen.

Artikel 2, zoals technisch verbeterd, wordt aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Amendement nr. 2

Stemming

Amendement nr. 2, dat ertoe strekt een bijlage A in te voegen, wordt verworpen met 7 stemmen tegen 6, bij 2 onthoudingen.

III. Discussion des articles  
et votes

Article 1<sup>er</sup>

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 1<sup>er</sup> est adopté à l'unanimité des 14 membres présents.

Article 2

**Le président** signale une correction technique proposée par Koen Muylle, membre de la Commission bruxelloise de déontologie. Koen Muylle observe que pour assurer la cohérence entre les modifications visées par la proposition et le reste de l'article 6 de l'ordonnance conjointe du 14 décembre 2017, il conviendrait d'en modifier également l'alinéa 4. Il propose dès lors la correction technique suivante : dans l'article 6, alinéa 4, remplacer les mots « compléter ou amender » par les mots « proposer de compléter ou de modifier ». (*Assentiment*).

Votes

L'amendement n° 1 est rejeté par 6 voix contre 6 et 2 abstentions.

L'article 2, tel que corrigé techniquement, est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

Amendement n° 2

Vote

L'amendement n° 2, tendant à l'insertion d'une annexe A, est rejeté par 7 voix contre 6 et 2 abstentions.

**IV. Stemming over het geheel  
van het voorstel van gezamenlijke ordonnantie**

Het geheel van het voorstel van gezamenlijke ordonnantie, aldus technisch verbeterd, wordt aangenomen met 4 stemmen, bij 1 onthouding, van de Nederlandse taalgroep en bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden van de Franse taalgroep .

**Stijn Bex** verantwoordt zijn onthouding: hij zegt tevreden te zijn met de belofte om de werkgroep voor het einde van de parlementaire zitting bijeen te roepen en de code binnen de zes maanden goed te keuren. Hij bedankt de commissieleden voor het voeren van een open discussie, ondanks de late indiening van zijn amendementen.

**IV. Vote sur l'ensemble  
de la proposition d'ordonnance conjointe**

L'ensemble de la proposition d'ordonnance conjointe, telle que corrigée techniquement, est adoptée à l'unanimité des 10 membres présents dans le groupe linguistique français et par 4 voix et 1 abstention dans le groupe linguistique néerlandais.

**Stijn Bex** justifie son abstention : il se dit satisfait de la promesse de réunir le groupe de travail avant la fin de la session parlementaire et d'adopter le Code dans les six mois. Il remercie les commissaires pour leur ouverture d'esprit, malgré le dépôt tardif de ses amendements.

*Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

|                      |                      |
|----------------------|----------------------|
| <i>De rapporteur</i> | <i>De voorzitter</i> |
| Aurélie Czekalski    | Fouad Ahidar         |

*Confiance est faite à la rapporteuse pour la rédaction du rapport.*

|                       |                     |
|-----------------------|---------------------|
| <i>La rapporteuse</i> | <i>Le président</i> |
| Aurélie Czekalski     | Fouad Ahidar        |